

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722010106
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722010106.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA na verejnom zasadnutí konanom dňa 03. júla 2024, v trestnej veci obž. A. B. pre zločin marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 243 ods. 1 písm. c), ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/10/2022 zo dňa 04. októbra 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovanej A. B..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/10/2022 zo dňa 04. októbra 2023 bola obžalovaná A. B. uznaná za vinnú zo spáchania zločinu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 243 ods. 1 písm. c), ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

hoci vedela, že C. C. D. ako správa konkurznej podstaty úpadcu E. F. – F., G., H. I. J. XXXX, IČO: 43 385 362, dňa 28.09.2015 vypovedal zmluvy o zapožičaní dopravných prostriedkov Citroen Jumper, VIN: K., EČV: G., Citroen Jumpy, VIN: K., EČV: G. a Citroen C3 Picasso, VIN: K., EČV: G., uzatvorené dňa 11.12.2014 medzi spoločnosťou DLUKING TRADE, s. r. o. so sídlom G., Ul. L. I. J. XXXX/XX, IČO: 47 241 683 ako nájomcom a E. F. – F., G., H. I. J. XXXX, IČO: 43 385 362 ako vlastníkom, keďže predmetnú výpoveď ako konateľka spoločnosti DLUKING TRADE, s. r. o. prevzala osobne dňa 30.09.2015, v dôsledku čoho zmluvy o zapožičaní dopravných prostriedkov zanikli ku dňu 30.11.2015 a mala vedomosť o tom, že predmetné vozidlá boli poňaté do súpisu hnuiteľných vecí podliehajúcich konkurzu, napriek tomu, ako aj ďalším výzvam zo strany správcu konkurznej podstaty do zániku zmluvy predmetné vozidlá patriace do konkurznej podstaty v období od 01.12.2015 do 31.01.2018 nevydala správcovi konkurznej podstaty C. C. D. a naďalej ich bezodplatne užívala, kde takýmto spôsobom po dlhší čas marila priebeh konkurzného konania úpadcu E. F. – F., IČO: 43 385 362 a spôsobila tak na majetku, patriacom do konkurznej podstaty škodu vo výške minimálne 26.209,99 Eur.

Za uvedené konanie bolo obžalovanej podľa § 243 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd výkon trestu podmienenečne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad správaním obžalovanej v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona bola obžalovanej určená skúšobná doba na 2 (dva) roky a zároveň jej bola podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd uložil obžalovanej povinnosť nahradiť poškodenému: C. C. D., M. XX, XXX XX G. – správca úpadcu E. F., nar. XX.XX.XXXX, L. I. XXXX/XX, G., podnikajúcu pod obchodným menom E. F. – F. s miestom podnikania I. XXXX, XXX XX G., IČO: 43 385 362, škodu vo výške 6.148,43 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku bol poškodený C. C. D., M. XX, XXX XX G. – správca úpadcu E. F., nar. XX.XX.XXXX, L. I. XXXX/XX, G., podnikajúcu pod obchodným menom E. F. – F. s miestom podnikania I. XXXX, XXX XX G., IČO: 43 385 362 s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná prostredníctvom zvolenej obhajkyne v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom napádala výroky o uloženom treste a nároku na náhradu škody. Výrok o uložení podmienčného trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov so skúšobnou dobou 2 rokov považuje za nesprávny, pričom v tejto súvislosti má za to, že uložený trest odňatia slobody je v jej prípade neprimerane prísny a do úvahy prichádzala aplikácia mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia v zmysle ust. § 39 ods. 1 Trestného zákona ako aj ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona umožňujúceho uloženie trestu odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody. Odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zároveň považuje pre nedostatok dôvodov za nepreskúmateľné a arbitrárne. Následne cituje ust. § 34 ods. 1, 39 ods. 1, 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, k čomu predkladá svoj výklad. Trest uložený páchatelovi za konkrétny trestný čin musí na to, aby mohol byť považovaný za zákonný, spĺňať viaceré zásady - zásadu úmernosti, zásadu individualizácie použitých sankcií, zásadu personalitý sankcie a zásadu humanizmu, ktoré bližšie rozvíja. Dôvodom pre aplikáciu zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a uloženie trestu odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestu odňatia slobody sú predovšetkým okolnosti tohto prípadu, ako aj osobné pomery obžalovanej ako páchatela predmetného trestného činu. Vo vzťahu k okolnostiam predmetného prípadu poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že skutku, zo spáchania ktorého bola uznaná vinnou, sa dopustila po dohode s právnikom, ktorý ju v tejto súvislosti uistil, že dopravné prostriedky – motorové vozidlá, ktoré sú predmetom tohto skutku, môže aj naďalej používať. Vzhľadom na uvedené právne relevantné skutočnosti možno konštatovať, že úmysel obžalovanej spáchať predmetný trestný čin bol minimálny, resp. úplne zanedbateľný. Vo vzťahu k osobným pomerom poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že vedie a aj doposiaľ viedla bezúhonný život a nikdy doposiaľ nebola súdne trestaná, ktoré skutočnosti mal súd za dostatočne preukázané v priebehu tohto trestného konania zadováženým výpisom z registra trestov. Tieto skutočnosti pritom považuje za dostatočne spôsobilé okolnosti, umožňujúce aplikáciu predmetného zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a uloženie trestu odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestu odňatia slobody. S týmito skutočnosťami sa však súd konajúci vo veci, aj napriek ich preukázaniu v priebehu tohto súdneho konania, pri rozhodovaní o uložení trestu vôbec nezaoberal a žiadnym spôsobom sa s nimi v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal, v dôsledku čoho je odvolaním napadnuté rozhodnutie v tejto časti pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné a arbitrárne. Dôvodom pre aplikáciu ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona a uloženie trestu odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestu odňatia slobody je v prípade obžalovanej predovšetkým skutočnosť, že v rámci hlavného pojednávania konaného dňa 04.10.2023 spravila vyhlásenie o vine a ku skutkom kladeným jej za vinu v tomto trestnom konaní sa v celom rozsahu priznala a ich spáchanie úprimne oľutovala. Má teda za to, že prichádza do úvahy, v rámci ukladania trestu, nielen aplikácia postupu spočívajúceho v pripočítaní jej poľahčujúcej okolnosti v zmysle ust. § 36 písm. l) ako to správne spravil aj súd konajúci vo veci, avšak predovšetkým aj následná s tým spojená aplikácia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu pod zákonom ustanovenú hranicu trestnej sadzby v zmysle ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. V tejto súvislosti cituje aj zo Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016. Súd prvej inštancie v jej prípade nekonštatoval existenciu žiadnych mimoriadnych okolností daných samotným prípadom či pomermi páchatela, umožňujúcich vyššie uvedený navrhovaný postup, pričom však nemožnosť mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody vyššie uvedeným postupom, súd konajúci vo veci, žiadnym spôsobom neodôvodnil. Nie je teda vzhľadom na vyššie uvedené možné zistiť na základe akých skutočností dospel súd konajúci vo veci

k záveru o nemožnosti aplikovať v obžalovanej prípadе uvedený postup spočívajúci v mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, na ktorý postup sú však, vzhľadom na vyššie uvedené právne relevantné skutočnosti splnené všetky zákonom stanovené podmienky. Poukazuje aj na ústavnoprávnu povinnosť súdu dostatočne odôvodniť súdne rozhodnutie, čo vyplýva z Dohovoru, Ústavy SR aj Listiny základných práv a slobôd. Uložený trest považuje obžalovaná za neprimerane prísny, pričom má za to, že na jej nápravu, prevýchovu a na dosiahnutie účelu trestu postačí aj trest kratšieho trvania. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok v jeho napadnutej časti v zmysle § 321 ods. 1 Trestného poriadku a v zmysle § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu 1. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok v jeho napadnutej časti a sám rozhodol tak, že obžalovanej uloží trest odňatia slobody mimoriadne znížený pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestu odňatia slobody.

V doplnení dôvodov odvolania obžalovaná uviedla, že toto smerovalo rovnako proti výroku o náhrade škody poškodenému C. C. D. vo výške 6.148,43 Eur, na náhradu ktorej bola zaviazaná predmetným odvolaním napadnutým rozsudkom. V tejto súvislosti uviedla, že výrok súdu konajúceho vo veci, ktorým jej bola uložená povinnosť na náhradu škody poškodenému vo výške 6.148,43 Eur, považuje v celom rozsahu za nesprávny a nezákonný. Uvedené vyplýva predovšetkým z dôvodu, že nárok na náhradu škody nebol zo strany poškodeného v priebehu tohto trestného konania uplatnený správnym a zákonným spôsobom, nakoľko, ako je zrejmé, poškodený si v rámci náhrady škody neuplatnil iba amortizáciu, ale aj náhradu spôsobenú za používanie predmetných motorových vozidiel v zmysle platných právnych predpisov, pričom však je zrejmé, že samotné motorové vozidlá pomerne dlhú časovú dobu stáli v servise, a teda sa nepoužívali. Ako je však zrejmé z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, na predmetné skutočnosti súd konajúci vo veci pri rozhodovaní neprihliadal, pričom však má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a predovšetkým na skutočnosť, že nárok na náhradu škody nebol zo strany poškodeného uplatnený riadne, mal byť poškodený so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný v celom rozsahu na civilný proces.

K takto podanému odvolaniu sa vyjadrila prokurátorka, ktorá považuje rozhodnutie súdu za zákonné a správne, vydané v súlade so zisteným skutkovým stavom a uložený trest za zákonný a dostatočný na nápravu obžalovanej. Nestotožňuje sa s námietkami obžalovanej, že tento trest, ktorý súd uložil na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, je neprimerane prísny. Má za to, že súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne vysporiadal so všetkými okolnosťami a skutočnosťami, týkajúcimi sa žalovaného skutku a osoby obžalovanej a správne konštatoval, že po vykonaní dokazovania nebola zistená existencia takých mimoriadnych okolností, či už daných samotným prípadom alebo pomermi páchatela, teda obžalovanej, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu za podmienok uvedených v § 39 ods. 1 Trestného zákona, ale ani analogicky v zmysle § 39 ods. 4 Trestného zákona, a to aj vzhľadom k tomu, že obžalovaná v prípravnom konaní skutok nepriznávala. Okresný súd postupoval v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Trestného zákona, keď prihliadol na zákonné kritéria, rozhodne pre ukladanie trestu a trest uložil na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby s podmieňacím odkladom, kde konštatoval, že práve doterajší život obžalovanej a jej osoba dávajú dostatočnú garanciu na to, aby účel trestu bol naplnený aj len hrozbou trestu počas primeranej skúšobnej doby. Skutočnosť, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní urobila vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a na súdom položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku odpovedala áno, samo o sebe nie je dôvodom pre uplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle § 39 Trestného zákona. Súd prvého stupňa práve priznanie obžalovanej zohľadnil pri ukladaní trestu ako jednu z poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pričom zobral do úvahy aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Trestného zákona, teda, že obžalovaná pred spáchaním trestného činu viedla riadny život, preto má strana obžaloby za to, že práve tieto dve poľahčujúce okolnosti nie je možné zároveň posudzovať ako dôvody pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu, ako sa toho domáha obžalovaná v podanom odvolaní. Pre uplatnenie ustanovenia § 39 Trestného zákona musia existovať mimoriadne okolnosti a nie tie, ktoré sú vyššie uvedené, aby súd mohol uložiť trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Takéto okolnosti však u obžalovanej zistené neboli, preto okresný súd uvedené ustanovenie na danú vec neaplikoval. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby Krajský súd v Prešove odvolanie obžalovanej podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Z vyjadrenia poškodeného vyplýva, že obžalovaná doposiaľ neprejavila ani minimálnu snahu a záujem škodu nahradiť, ani len nekontaktovala správcu v snahe riešiť náhradu škody a neurobila tak ani po

vyhlásení rozsudku. Ak obžalovaná ľutuje svoje konanie, ako tvrdí, súčasťou ľútosti by mala byť aj snaha škodu nahradiť. S uvádzanými dôvodmi obžalovanej sa ako poškodený nemôže stotožniť, pretože obžalovaná bola upozornená, že výpoveďou zmluvy jej zaniklo právo vozidlá užívať, že ich má vydať do konkurznej podstaty. Napriek tomu tak neurobila, vozidlá užívala bezodplatne a odovzdala ich až potom, čo nekalým spôsobom previedla obchodný podiel v spoločnosti DLUKING TRADE s.r.o. na nekontaktnú osobu. Z tohto jej konania naopak vyplýva, že jej úmysel bol jasný v tom, že si bola vedomá toho, že vozidlá užíva bez právneho titulu. Je toho názoru, že súd sa riadne vysporiadal s tým, že nezistil existenciu mimoriadnych okolností, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby a preto sú dôvody odvolania v tomto smere nedôvodné.

Na základe takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľka podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

V prvom rade krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní konanom dňa 04.10.2023, po zákonom poučení, urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, t.j. že je vinná zo spáchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c),d),f),g),h) Trestného poriadku a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaná priznala sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste, resp. zložení ochranného opatrenia a náhrade škody.

Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovanej na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie obžalovanou čo do výroku o treste a náhrade škody, krajský súd nezistiac dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal len tieto napadnuté výroky.

Konanie obžalovanej bolo po právnej stránke zákonným spôsobom kvalifikované ako zločin marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 243 ods. 1 písm. c), ods. 2, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, keďže obžalovaná marila konkurzné konanie tým, že nevydala veci (v skutkovej vete uvedené motorové vozidlá) patriace do konkurznej podstaty a spôsobila tak väčšiu škodu (viac ako 2.660,- Eur, podľa skutku uvedeného v obžalobe minimálne 26.209,99 Eur) a čin spáchala závažnejším spôsobom konania – po dlhší čas (od 01.12.2015 do 31.01.2018), čím naplnila ako po objektívnej tak aj po subjektívnej stránke obligatórne náležitosti súdeného trestného činu.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, pričom zistil u obžalovanej dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), l) Trestného zákona, t.j., že obžalovaná doposiaľ viedla riadny život a ku trestnému činu sa priznala a úprimne ho oľutovala. Priťažujúce okolnosti na strane obžalovanej zistené neboli a preto okresný súd pri ukladaní trestu postupoval podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, t. j. znižoval hornú hranicu trestnej sadzby o 1/3. S takto uvedeným hodnotením týchto okolností sa krajský súd stotožnil a v ďalšom naňho odkazuje.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Trestného zákona, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku mimo iné uviedol, že za uvedený trestný čin obžalovanej hrozil trest odňatia slobody vo výmere 3 až 8 rokov. Pri úvahách o treste súd prihliadal na základné kritéria trestu vyjadrené v ustanovení § 34 ods. 1 a nasledujúcich Trestného zákona, keď trest má plniť represívnu funkciu a zároveň funkciu individuálnej aj generálnej prevencie a súčasne má predstavovať morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. S prihliadnutím na zákonné kritéria, rozhodné pre ukladanie trestu, potom bol okresný súd tohto názoru, že jeho účel bude naplnený aj uložením trestu odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 rokov, pričom osoba obžalovanej a jej doterajší život dáva dostatočnú garanciu nato, aby sledovaný účel bol naplnený aj hrozbou trestu počas primeranej skúšobnej doby, a preto trest vyslovil, ako trest podmienený. Vzhľadom na skutočnosť, že výmera takto ukladaného trestu presahuje výmeru 2 rokov, bolo súčasne nevyhnutné trest ukladať aj s probačným dohľadom. Za primeranú skúšobnú dobu považoval potom dobu 2 rokov. Zároveň, vzhľadom na okolnosti skutku, súd prvého stupňa v rámci ukladania primeraných obmedzení či zákazov, ktoré tvoria súčasť probačného dohľadu mal zato, že obžalovanej je potrebné uložiť aj povinnosť spočívajúcej podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Súčasne na podklade vykonaného dokazovania, okresný súd v danej veci nekonštatoval existenciu žiadnych mimoriadnych okolnosti daných samotným prípadom či pomermi páchatel'a, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu za podmienok uvedených v § 39 ods. 1 Trestného zákona, ale ani analogicky v zmysle § 39 ods. 4 Trestného zákona, keďže obžalovaná v prípravnom konaní skutok nepriznávala.

V prvom rade je potrebné uviesť, že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Individuálna prevencia teda spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných, potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiadúce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trest pritom realizuje svoje poslanie - ochranu spoločnosti niekoľkými funkciami, ako sú represia, resocializácia páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Cieľom trestného konania má byť dosiahnutie toho, aby obvinený páchatel' zaujal ku spáchaniu trestného činu sebakritický a kajúcny postoj, ktorý sľubuje možnosť jeho nápravy. Páchatel' je pritom súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktoré trestným činom spáchal, kedy je nevyhnutné celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových a psychických vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu.

Európsky súd pre ľudské práva, Ústavný súd Slovenskej republiky ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach pri uplatňovaní požiadavky primeranosti trestu uplatňuje princíp proporcionality, vyjadrujúci požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy medzi všeobecnými záujmami spoločnosti a garanciami základných práv jednotlivcov, resp. požiadavku proporcionality medzi zásahom do práva a sledovaným cieľom, pričom nevyhnutnosť rešpektovania tohto princípu zdôrazňuje aj pri zásahoch do práv chránených dohovorom majúcich podobu trestných sankcií. Aj keď trestnou sadzbou zákonodarca v súlade so zásadou nulla poena sine lege stanovuje súdu isté mantinely pri jeho rozhodovaní, zároveň mu ponecháva dostatočný priestor pre individualizáciu trestu podľa okolností konkrétneho prípadu. Trest (osobitne trest odňatia slobody) ako sankcia predstavuje najcitlivejší a najtvrdší prostriedok štátneho donútenia. Z hodnotového systému právneho štátu je nutné vyvodit', že sloboda môže byť zachovaná jedine tak, že sa s ňou bude nakladať ako s najväčším princípom, ktorý nesmie byť obetovaný účelnosti a jednotlivým výhodám. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu má súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať je aj celkové posúdenie osobnosti obžalovaného, jeho osobnostného profilu, charakterových a psychických

vlastností, veku a podobne, ako i individuálne posúdenie pohnútok a dôvodov, ktoré viedli k spáchaniu trestného činu.

V súlade so zásadou individualizácie trestu preto Trestný zákon umožňuje vo výnimočných prípadoch uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu stanovenú v osobitnej časti. Umožňuje tak uloženie trestu aj tým páchatelom, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a. Takýmito okolnosťami budú najmä inak poľahčujúce okolnosti, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, napr. osobné pomery páchatel'a, silné citové rozrušenie, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných, závislosť početnej rodiny páchatel'a od jeho príjmu a podobne. Nie je možné však vylúčiť, že viacero okolností, ktoré inak samy o sebe sú len všeobecnými poľahčujúcimi okolnosťami, vo svojom súhrne nadobudnú v konkrétnom prípade taký význam, že ich bude možné posúdiť ako mimoriadne okolnosti v zmysle ustanovení § 39 ods. 1 Trestného zákona.

V kontexte uvedeného krajský súd po zvážení všetkých ďalších pri rozhodovaní o výmere trestu do úvahy prichádzajúcich okolností, s prihliadnutím aj na osobu obžalovanej a jej doterajší bezúhonný život rovnako ako prvostupňový súd vyvodil záver, že ukladanie trestu obžalovanej v rámci upravenej zákonnej trestnej sadzby (na 3 roky až 6 rokov a 4 mesiace) bolo správne a zákonné. Odvolací súd sa preto stotožnil s rozhodnutím okresného súdu ohľadne druhu a výšky trestu. Krajský súd zastáva názor, že trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, t.j. na samej dolnej hranici trestnej sadzby, uložený súdom prvého stupňa v plnej miere zodpovedá zásadám pre ukladanie trestov, vzhľadom na uvedené konkrétne okolnosti a to aj z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie a to aj so zohľadnením závažnosti konania obžalovanej a dotknutý záujem chránený Trestným zákonom.

Po vyhodnotení všetkých okolností súvisiacich s rozhodovaním o spôsobe výkonu uloženého trestu bol zo strany okresného súdu vyvodený záver, že sú splnené podmienky ustanovené v § 51 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a preto bol výkon uloženého trestu odňatia slobody obžalovanej A. B. podmienene odložený, za súčasného uloženia probačného dohľadu a stanovenia skúšobnej doby na 2 roky. Odvolací súd má za to, že boli splnené zákonné podmienky pre uloženie takéhoto trestu a účel trestu odňatia slobody sa dosiahne i bez jeho výkonu. Obžalovaná v priebehu plynutia tejto skúšobnej doby spôsobom svojho života a svojím správaním preukáže, či účel trestu sa dosiahne aj bez nariadenia výkonu trestu.

Dostatočnosť ochrany spoločnosti je potrebné skúmať vždy s ohľadom na individuálne skutkové okolnosti konkrétnej trestnej veci v úzkej súvislosti s vlastnosťami a osobnosťou páchatel'a. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatel'a má veľký význam celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Za účelom posilnenia výchovného účinku na obžalovanú jej bola uložená povinnosť ako súčasť probačného dohľadu spočívať v príkaze podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Čo sa týka výroku o náhrade škody, resp. odkázaní poškodeného s jeho zvyškom na civilný proces, tieto považuje odvolací súd za zákonné a správne, keďže poškodený, ktorému bol sčasti priznaný nárok si ho uplatnil riadne a včas, t.j. do skončenia vyšetrovania v prípravnom konaní za súčasného presného identifikovania a zdôvodnenia uplatňovanej výšky náhrady škody, a boli splnené podmienky na uloženie takejto povinnosti obžalovanej. Zároveň odvolací súd akceptoval a stotožnil sa aj s nepriznaním časti uplatneného nároku na náhradu škody poškodenému a to z dôvodov uvedených v rozsudku okresného súdu. Aj keď obhajoba tvrdí, že predmetné vozidlo pomerne dlhú dobu stáli v servise a nepoužívali sa, tu treba uviesť, že poškodený si uplatnil riadne a včas náhradu škody, pričom mu bola priznaná vo výške 6.148,43 Eur, ktorá spočívala v neoprávnenom používaní motorových vozidiel identifikovaných

v skutku za obdobie od 18.01.2017 do 31.01.2018. Vychádzalo sa pritom zo stavu tachometra zisteného pri odovzdaní a prevzatí týchto vozidiel poškodeným –správcom úpadcu - vynásobeného zákonným koeficientom za počet najazdených kilometrov za hore uvedené obdobie (bližšie viď čl. 572). Teda sa neúčtovala amortizácia vozidiel v dobe, keď mali byť v servise ako to namieta obhajoba, ale len ich reálne používanie, teda jazdenie na nich v čase, keď už mali byť vydané správcovi konkurznej podstaty, pričom ich obžalovaná používala bez právneho titulu (napr. nájomnej zmluvy), čím vzniklo na jej strane bezdôvodné obohatenie za každý ubehnutý kilometer na predmetných vozidlách, za ktorý by bola inak povinná platiť všeobecnú cenu nájmu.

Vo vzťahu k námietkam obhajoby, krajský súd po preskúmaní napadnutého výroku o treste uloženého obžalovanej sa nestotožnil s argumentáciou strany obhajoby týkajúcou sa nepoužitia § 39 ods. 1 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu, keďže ukladanie trestu aj pri zohľadnení uvedeného ustanovenia nebolo žiadnym spôsobom s touto procesnou stranou konkrétne zdôvodnené. Poukázanie len na všeobecné skutočnosti vzťahujúce sa na osobu obžalovanej (nebola doposiaľ súdne trestaná) a okolností prípadu (konala tak na radu svojho právnik), v ktorých vidí obhajoba dôvod na použitie mimoriadneho zníženia trestu - § 39 ods. 1 Trestného zákona bez ich bližšej a detailnejšej špecifikácie, považuje odvolací súd za nedostatočné a nepreskúmateľné. Mimoriadnosť zníženia trestu vyžaduje mimoriadnosť okolností na aplikáciu tohto inštitútu, čo je naplnené len vtedy, ak tieto okolnosti budú skutočne významného charakteru. Každý súd vybavujúci trestnú agendu pri uplatňovaní požiadavky primeranosti trestu je povinný uplatňovať princíp proporcionality. Musí vychádzať zo zásady humanity, ktorá obsahuje princíp úmernosti, represie, a preto nesmie prekročiť mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. Tak príliš mierny trest ako aj trest prísny nepôsobia výchovne a bol by v rozpore s individuálnou, ako aj generálnou prevenciou. Trestné konanie musí totiž rovnako sledovať preventívny, ako aj resocializačný cieľ a tiež musí prispievať k náprave a polepšeniu páchatela. Primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, a preto je vždy potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho závažnosť a zároveň tiež musí zabrániť mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste. V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné zdôrazniť, že okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatela. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takých trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pomery páchatela sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatela ako objekt trestu, a tiež okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatelov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatela, jeho zdravotný stav a jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo a pod.). Za pomery páchatela odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných pohľadujúcich okolností pri nedostatku prirážajúcich okolností, vážnu chorobu páchatela, závislosť mnohopočetnej rodiny od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti a podobne. Pomermi páchatela sú tiež okolnosti, týkajúce sa osobnostného hodnotenia, ktoré charakterizujú osobu páchatela ako objekt trestu prostredím, v ktorom nateraz žije, sankciami, ktoré na neho doposiaľ pôsobili a nepochybne, ktoré mali na jeho správanie vplyv a tiež okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatelov rôzne citeľný. Okolnosti prípadu a pomery páchatela môžu odôvodňovať spôsob vykonania činu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela.

Preskúmaním priloženého spisového materiálu krajský súd, v zhode s názorom prvostupňového súdu, na rozdiel od skutočností uvádzaných obžalovanou, nevzhladol žiadne také mimoriadne pomery či už na strane páchatelky alebo okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali postup pre mimoriadne zníženie trestu u obžalovanej podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a následne znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ako to žiadala obhajoba. Obžalovaná sa ku skutku kladenej jej obžalobou za vinu v priebehu trestného konania nepriznávala, v súdnom konaní voči vydanému trestnému rozkazu podala odpor argumentujúc tým, že sa necíti byť vinná z marenia konkurzného konania. Len riadne správanie sa obžalovanej pred spáchaním skutku, vedenie riadneho spôsobu života a jej kladné

charakteristiky v mieste bydliska nie je možné považovať na strane pomerov obžalovanej za také mimoriadne skutočnosti, ktoré by mali viesť k záveru, že trest na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby by bol považovaný za trest neprimerane prísny. Taktiež zo stanoviska NS SR sp. zn. Tpj 55/2016 nevyplýva povinnosť súdu v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku obligatórne a paušálne postupovať podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. Ide len o fakultatívnu možnosť súdu. Ani krajský súd pritom nezistil žiaden iný relevantný dôvod na jeho aplikáciu a len samotné vyhlásenie o vine automaticky neznamená aj nutnosť použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. Inak povedané, ak obžalovaný, ktorý takéto vyhlásenie na hlavnom pojednávaní urobí, nemá automaticky nárok na takéto mimoriadne zníženie trestu. Senát odvolacieho súdu vyslovuje názor, že takéto „možnosť“ mimoriadneho zníženia trestu musí byť vždy posudzovaná spolu s účelom trestu tak, ako je uvedený v ustanovení § 34 ods. 1 Trestného zákona. Okrem ochrany spoločnosti je dôraz kladený najmä na výchovný (prevýchovný) účel trestu. Splnenie podmienok uvedených v § 39 Trestného zákona je nutné zväziť vzhľadom na všetky individuálne okolnosti daného prípadu ako i pomery páchatelia.

Obžalovanej bol pritom ukladaný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby, t.j. 3 roky, pričom práve vyhlásenie o vine obžalovanej bolo podľa názoru krajského súdu aj tou skutočnosťou, ktorá umožnila súdu prvého stupňa ukladať tento trest ako trest podmienený a nie nepodmienený za súčasného uloženia probačného dohľadu a vyššie zmienenej povinnosti. Nemožno pritom prehliadať ani výšku spôsobenej škody obžalovanou (minimálne 26.209,99 Eur), ktorá je tesne pod hranicou značnej škody (viac ako 26.660,- Eur), čo je tiež potrebné zohľadniť pri výmere trestu.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je síce aj právo obžalovaného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu, avšak všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré v podstatných bodoch a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo obžalovaného na spravodlivý proces. V prejednávanej veci, podľa názoru krajského súdu, okresný súd dostatočným spôsobom, ktorý nie je možné považovať za svojvoľný, či arbitrárny, uviedol, ktoré skutočnosti vzal do úvahy pri posudzovaní napadnutých výrokov stranou obhajoby.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd riadny opravný prostriedok obžalovanej A. B. vyhodnotil ako nedôvodný a jej odvolanie zamietol postupom podľa § 319 Trestného poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasný

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.